

University of Groningen

Een ban om te mijden

Van der Molen, W.K.

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2008

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Van der Molen, W. K. (2008). *Een ban om te mijden: Bouwstenen voor een bijbels-theologische verkenning*. [, Rijksuniversiteit Groningen]. [s.n.].

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Stellingen behorend bij het proefschrift

EEN BAN OM TE MIJDEN

Bouwstenen voor een bijbels-theologische verkenning

Wietske Klazina van der Molen

1. De beschuldiging gericht tegen Achan in Jozua 7:1ba is geen verduidelijking van de eerdere beschuldiging tegen de Israëlieten. Het gaat om twee verschillende overtredingen, begaan door twee van elkaar onderscheiden actoren.
2. De door Jozua 7:1 ingebrachte voorkennis van de lezer ten opzichte van de actoren in Jozua 7 is bewust en dient om de werkelijke les van Jozua 7 bij de lezer onontkoombaar in het geheugen te griffen.
3. חרם (de ban) zelf is niet verleidelijk, datgene waar de חרם op wordt toegepast heeft verleidelijke eigenschappen. Dat is dan ook de reden dat de חרם er op wordt toegepast (tegen de idee dat חרם besmettelijke of verleidelijke kwaliteiten heeft. J. S. Kaminsky, *Corporate Responsibility in the Hebrew Bible*, JSOT.S 196, Sheffield 1995, p. 86-87).
4. In het Oude Testament is geen sprake van een aparte oorlogs-חרם, een vorm van חרם die slechts in oorlogen voorkomt (tegen o.a. C. H. W. Brekelmans, *De herem in het Oude Testament*, Nijmegen 1959, p. 153-163; N. Lohfink, 'חרם', in: *ThWAT* III, 1982, p. 192-213). Er zijn daarentegen wel חרם-oorlogen; oorlogen waarbij de חרם voltrokken moet worden.
5. Het voert te ver om op basis van slechts Numeri 21:3 en Jozua 6:17-21 'afzien van de buit' als achterliggend motief voor de toepassing van de חרם te nemen, zeker als daarna een 'gebroken ban' moet worden aangenomen om de andere referenties te verklaren.
6. De oproep tot broederlijke vermaning zoals verwoord in Mattheus 18:15-18 ligt in het verlengde van Deuteronomium 13:13-19.
7. De argwaan die mennonieten van oudsher voelen ten opzichte van de systematische theologie mag dan gerechtvaardigd zijn, het is echter geen excuus om zich er helemaal niet mee bezig te houden.
8. Een kerkelijke gemeenschap die zich bezint op haar identiteit heeft deze al verloren.
9. De toepassing van de ban (חרם) in het Oude Testament vertoont overeenkomsten met de praktijk en achterliggende redenen voor de toepassing van de ban (en mijding) bij de oude dopers (getuige het vierde artikel van de 'Broederlijke Vereniging van ettelijke kinderen Gods' uit 1527, zoals vertaald en ingeleid door H. W. Meihuizen in: H. W. Meihuizen, J. A. Oosterbaan, H. B. Kossen, *Broederlijke vereniging*, Doperse Stemmen 1, Amsterdam 1974, p. 16-17).
10. Het feit dat wetenschappers zonder tussenkomst van een vertaler in het Engels of Duits publiceren komt de subtiliteit in de formulering van het gepubliceerde over het algemeen niet ten goede.
11. De toename in het dragen van liturgische gewaden onder de predikanten van de Protestantse Kerk in Nederland is evenredig aan het onvermogen het Woord zo te laten klinken dat deze tijd er nog een (Goede) Boodschap aan heeft. Vorm maskeert hier het gebrek aan verstaanbare inhoud.

Stellingen behorend bij het proefschrift

EEN BAN OM TE MIJDEN

Bouwstenen voor een bijbels-theologische verkenning

Wietske Klazina van der Molen

1. De beschuldiging gericht tegen Achan in Jozua 7:1ba is geen verduidelijking van de eerdere beschuldiging tegen de Israëlieten. Het gaat om twee verschillende overtredingen, begaan door twee van elkaar onderscheiden actoren.
2. De door Jozua 7:1 ingebrachte voorkennis van de lezer ten opzichte van de actoren in Jozua 7 is bewust en dient om de werkelijke les van Jozua 7 bij de lezer onontkoombaar in het geheugen te griffen.
3. חרם (de ban) zelf is niet verleidelijk, datgene waar de חרם op wordt toegepast heeft verleidelijke eigenschappen. Dat is dan ook de reden dat de חרם er op wordt toegepast (tegen de idee dat חרם besmettelijke of verleidelijke kwaliteiten heeft. J. S. Kaminsky, *Corporate Responsibility in the Hebrew Bible*, JSOT.S 196, Sheffield 1995, p. 86-87).
4. In het Oude Testament is geen sprake van een aparte oorlogs-חרם, een vorm van חרם die slechts in oorlogen voorkomt (tegen o.a. C. H. W. Brekelmans, *De herem in het Oude Testament*, Nijmegen 1959, p. 153-163; N. Lohfink, 'חרם', in: *ThWAT* III, 1982, p. 192-213). Er zijn daarentegen wel חרם-oorlogen; oorlogen waarbij de חרם voltrokken moet worden.
5. Het voert te ver om op basis van slechts Numeri 21:3 en Jozua 6:17-21 'afzien van de buit' als achterliggend motief voor de toepassing van de חרם te nemen, zeker als daarna een 'gebroken ban' moet worden aangenomen om de andere referenties te verklaren.
6. De oproep tot broederlijke vermaning zoals verwoord in Mattheus 18:15-18 ligt in het verlengde van Deuteronomium 13:13-19.
7. De argwaan die mennonieten van oudsher voelen ten opzichte van de systematische theologie mag dan gerechtvaardigd zijn, het is echter geen excuus om zich er helemaal niet mee bezig te houden.
8. Een kerkelijke gemeenschap die zich bezint op haar identiteit heeft deze al verloren.
9. De toepassing van de ban (חרם) in het Oude Testament vertoont overeenkomsten met de praktijk en achterliggende redenen voor de toepassing van de ban (en mijding) bij de oude dopers (getuige het vierde artikel van de 'Broederlijke Vereniging van ettelijke kinderen Gods' uit 1527, zoals vertaald en ingeleid door H. W. Meihuizen in: H. W. Meihuizen, J. A. Oosterbaan, H. B. Kossen, *Broederlijke vereniging*, Doperse Stemmen 1, Amsterdam 1974, p. 16-17).
10. Het feit dat wetenschappers zonder tussenkomst van een vertaler in het Engels of Duits publiceren komt de subtiliteit in de formulering van het gepubliceerde over het algemeen niet ten goede.
11. De toename in het dragen van liturgische gewaden onder de predikanten van de Protestantse Kerk in Nederland is evenredig aan het onvermogen het Woord zo te laten klinken dat deze tijd er nog een (Goede) Boodschap aan heeft. Vorm maskeert hier het gebrek aan verstaanbare inhoud.